

BÁO CÁO**Tiếp thu, giải trình về dự án Luật Địa chất và Khoáng sản**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về dự án Luật Địa chất và Khoáng sản (Phiên họp thứ 32, tháng 4/2024) tại Thông báo số 3592/TB-TTKQH ngày 09/5/2024 của Tổng Thư ký Quốc hội và nội dung thẩm tra của Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội tại Báo cáo số 2432/BC-UBKHCMNT15 ngày 20/4/2024, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tổng hợp đầy đủ các ý kiến theo nhóm vấn đề và xin báo cáo Thủ tướng Chính phủ về những nội dung tiếp thu, giải trình theo kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và ý kiến thẩm tra sơ bộ, thẩm tra chính thức của Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội về dự án Luật Địa chất và Khoáng sản như sau:

1. Báo cáo chung về việc tiếp thu, giải trình hồ sơ dự án Luật Địa chất và Khoáng sản

1.1. Về các nội dung tiếp thu kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và cơ quan thẩm tra, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã rà soát toàn bộ hồ sơ dự án Luật, đặc biệt là các nội dung về phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng của dự thảo Luật nhằm đáp ứng yêu cầu quản lý tài nguyên địa chất, khoáng sản trong tình hình mới; tiếp thu và chỉnh sửa, bổ sung các báo cáo thành phần của hồ sơ dự án Luật, gồm: (1) Báo cáo tổng kết 13 năm thi hành Luật Khoáng sản; (2) Báo cáo đánh giá tác động chính sách trong dự án Luật; (3) Bản đánh giá thủ tục hành chính trong dự thảo Luật; (4) Báo cáo về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Luật; (5) Báo cáo ban đầu về kinh nghiệm quốc tế trong quản lý hoạt động khoáng sản.

1.2. Về các nội dung đề nghị được giữ nguyên và có giải trình:

Ngoài các tài liệu nêu tại mục 1.1 nêu trên, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất giữ nguyên các tài liệu đã trình Quốc hội, trong đó có: (1) Tờ trình số 155/TTr-CP ngày 12/4/2024 và Tờ trình tóm tắt số 156/TTr-CP ngày 12/4/2024 của Chính phủ; (2) dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản; (3) Báo cáo về rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự thảo Luật; (4) Báo cáo kết quả thể chế chủ trương của Đảng, Quốc hội; (5) Dự thảo Nghị định quy định chi tiết một số điều của Luật Địa chất và Khoáng sản.

1.3. Về các nội dung giải trình ý kiến cụ thể được thể hiện chi tiết tại mục 2 của báo cáo này.

2. Giải trình các nội dung có nhiều ý kiến tham gia

Về các ý kiến góp ý đối với nội dung của hồ sơ dự án Luật: Trên cơ sở tổng hợp kết quả thẩm tra sơ bộ, thẩm tra chính thức của Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường Quốc hội và kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tổng hợp đầy đủ các ý kiến để tiếp thu, giải trình tại Phụ lục 1 và Phụ lục 2 kèm theo Dự thảo báo cáo tiếp thu, giải trình về dự án Luật Địa chất và Khoáng sản của Chính phủ gửi Quốc hội.

2.1. Tên gọi của Luật

Đa số ý kiến đồng ý với tên gọi của Luật. Tuy nhiên, có một vài ý kiến đề xuất đổi tên gọi là Luật Tài nguyên địa chất. Về nội dung này, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất giữ nguyên như tên gọi của dự thảo Luật vì đã thể hiện đầy đủ về phạm vi điều chỉnh, nội dung cơ bản của dự thảo Luật.

2.2. Phạm vi điều chỉnh

Đa số ý kiến thống nhất với phạm vi điều chỉnh của Luật. Tuy nhiên, một vài ý kiến cho rằng cần làm rõ khoảng trống pháp lý liên quan đến chế biến khoáng sản không gắn với dự án đầu tư khai thác khoáng sản được cấp giấy phép.

Về nội dung này, Bộ Tài nguyên và Môi trường báo cáo như sau: Hoạt động chế biến khoáng sản phải gắn trực tiếp với dự án đầu tư khai thác khoáng sản để sản xuất ra các sản phẩm trung gian hoặc sản phẩm cuối cùng hoặc hàng hóa tiêu dùng mà sử dụng nguyên liệu đầu vào là khoáng sản thì thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật này; dự án chế biến khoáng sản độc lập (không thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật) được điều chỉnh bởi pháp luật về đầu tư và pháp luật khác có liên quan.

2.3. Phân nhóm khoáng sản

Một số ý kiến đề nghị xem xét quy định rõ việc phân nhóm khoáng sản để áp dụng quy định quản lý trong trường hợp mỏ có nhiều loại khoáng sản khác nhau; nghiên cứu tiêu chí phân nhóm khoáng sản gắn với tiềm lực vị thế quốc gia, khoáng sản chiến lược gắn với quốc phòng, an ninh như đất hiếm, Urani... để xem xét, hoàn thiện quy định về phân nhóm khoáng sản.

Trên thực tế có nhiều loại khoáng sản được sử dụng cho nhiều mục đích khác nhau. Do đó, bên cạnh việc phân nhóm khoáng sản tại dự thảo Luật đã đề xuất giao Chính phủ quy định danh mục khoáng sản của từng nhóm để bảo đảm các loại khoáng sản được phân vào từng nhóm trên cơ sở mục đích sử dụng cụ thể, mang lại hiệu quả tối ưu.

2.4. Về quy hoạch khoáng sản

Trên cơ sở kết quả lấy ý kiến các thành viên Chính phủ, dự thảo Luật đề xuất gộp 03 Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản thành 02 Quy hoạch: (1) Quy hoạch thăm dò, khai thác khoáng sản nhóm I; (2) Quy hoạch thăm dò, khai thác khoáng sản nhóm II, đồng thời giao Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Xây dựng và Ủy ban nhân dân các tỉnh lập, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo quy định. Bộ Công

Thương, Bộ Xây dựng tiếp tục thực hiện công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động chế biến, kinh doanh, xuất khẩu khoáng sản theo chức năng, nhiệm vụ được Chính phủ phân công. Tuy nhiên, có ý kiến đề xuất gộp quy hoạch thăm dò, khai thác khoáng sản nhóm I, nhóm II vào 01 quy hoạch (Quy hoạch thăm dò, khai thác khoáng sản) để giải quyết các vấn đề liên quan đến khoáng sản có tính chất đa mục đích sử dụng. Nội dung này, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất giữ nguyên như dự thảo Luật và sẽ tiếp thu sau khi Quốc hội thảo luận, cho ý kiến.

2.5. Về sử dụng vốn ngân sách để thăm dò khoáng sản chiến lược, quan trọng; khoáng sản có giá trị kinh tế cao, nhu cầu sử dụng lớn

Hầu hết các ý kiến đều thống nhất với chính sách này. Tuy nhiên, có yêu cầu bổ sung đánh giá tác động chính sách (chính sách thành phần); làm rõ nguồn ngân sách sử dụng cho mục đích thăm dò khoáng sản chiến lược, quan trọng; khoáng sản có giá trị kinh tế cao, nhu cầu sử dụng lớn.

Bộ Tài nguyên và Môi trường đã bổ sung đánh giá tác động chính sách đối với nội dung này. Về nguồn ngân sách sử dụng cho công tác thăm dò, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất được tiếp tục giữ nguyên như dự thảo Luật.

2.6. Tài chính về khoáng sản

- Về tiền cấp quyền khai thác khoáng sản: Đa số ý kiến thống nhất với dự thảo Luật. Một số ý kiến đề xuất gộp tiền cấp quyền khai thác khoáng sản vào thuế tài nguyên khoáng sản.

Kinh nghiệm quốc tế về tiền cấp quyền khai thác khoáng sản: Bộ Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp với Đại sứ quán Úc và Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường tổ chức Hội thảo Quốc tế chia sẻ kinh nghiệm về xây dựng chính sách khai khoáng (ngày 13/3/2024 tại Hà Nội) đồng thời tổ chức chuyên khảo sát, học tập kinh nghiệm tại Úc (từ ngày 05/5/2024 đến hết ngày 11/5/2024) với sự tham gia của đại diện một số Bộ (thành viên Ban soạn thảo dự án Luật) cùng với đại diện Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường. Theo đó, tại Úc tiền cấp quyền khai thác khoáng sản (royalty - là tên gọi khác của thuế tài nguyên) được tính bằng phần trăm giá trị khoáng sản được bán ra tại khu vực sản xuất của doanh nghiệp khai thác mỏ (thu tiền cấp quyền cao nhất đối với khoáng sản là than, trong đó thu 8,5% đối với than khai thác lộ thiên và 6,2% đối với than khai thác hầm lò), không có khoản thu nào được tính toán dựa trên trữ lượng khoáng sản. Như vậy, về bản chất, tiền cấp quyền khai thác khoáng sản (royalty) chính là thuế tài nguyên của Việt Nam được áp dụng đối với khoáng sản. Mặt khác, các chuyên gia quốc tế tham gia hội thảo đều cho rằng việc tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản của đại đa số các quốc gia trên thế giới là tính theo phần trăm giá trị khoáng sản bán ra tại khu vực sản xuất của doanh nghiệp khai thác mỏ.

Qua nghiên cứu ban đầu của Bộ Tài nguyên và Môi trường cho thấy, phần lớn các quốc gia tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản theo đúng như cách tiếp cận của Úc. Về nội dung này, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất giữ nguyên như dự thảo Luật và sẽ tiếp thu sau khi Quốc hội thảo luận, cho ý kiến.

- Về đấu giá quyền khai thác khoáng sản, một số ý kiến đề xuất bổ sung quy định đấu giá tài sản trong trường hợp phát mại tài sản đảm bảo là quyền khai thác khoáng sản; đa số ý kiến đề nghị rà soát để bảo đảm sự thống nhất giữa dự thảo Luật với Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đấu giá tài sản. Đối với nội dung này, trong quá trình xây dựng Luật, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã rà soát, cụ thể hóa quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp từ Nghị quyết 10-NQ/TW (sửa đổi, bổ sung hoàn thiện quy định về đấu giá quyền khai thác khoáng sản); Bộ Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp chặt chẽ với Bộ Tư pháp để rà soát dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đấu giá tài sản để đảm bảo tính đồng bộ, tính thống nhất. Các nội dung quy định tại dự thảo Luật là những nội dung mang tính chất đặc thù, chuyên ngành về đấu giá đối với khoáng sản, phù hợp với các quy định tại dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đấu giá tài sản. Tuy nhiên, qua tham khảo kinh nghiệm quốc tế của Bộ Tài nguyên và Môi trường cho thấy tại Úc không thực hiện việc đấu giá quyền khai thác khoáng sản (đặc biệt là đấu giá quyền khai thác khoáng sản khi chưa có kết quả thăm dò khoáng sản), mà tuân theo nguyên tắc doanh nghiệp nào đề nghị trước thì được xem xét trước.

Về nội dung này, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề xuất giữ nguyên như dự thảo Luật và sẽ tiếp thu sau khi Quốc hội thảo luận, cho ý kiến.

2.7. Góp ý trực tiếp nội dung quy định tại các điều khoản

Ngoài các nội dung nêu trên, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã hệ thống hóa các ý kiến tiếp thu, giải trình đối với từng nội dung cụ thể và được thể hiện tại Phụ lục 1 và Phụ lục 2 của dự thảo báo cáo của Chính phủ gửi Quốc hội.

Bộ Tài nguyên và Môi trường kính đề nghị Thủ tướng Chính phủ cho phép Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường thừa ủy quyền Thủ tướng Chính phủ ký báo cáo của Chính phủ tiếp thu, giải trình về dự án Luật Địa chất và Khoáng sản gửi Quốc hội.

Bộ Tài nguyên và Môi trường kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà (để báo cáo);
- Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Văn phòng Quốc hội;
- Ủy ban KH, CN&MT Quốc hội;
- Bộ Tư pháp;
- Lưu: VP, ĐCVN, KSVN (10).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Quý Kiên